

א. שולחן ערוך אורח חיים סימן שכח:ה

מכה שאינה של חלל, נשאלין בבקי ובחולה; ואין מחללין עליו שבת, עד שיאמר אחד מהם שהוא צריך לחילול, או שיעשה אצל אחד מהם סכנת נפשות. (וע"ל סימן תרי"ח).

ב. משנה ברורה סימן שכח ס"ק יז

סכנת נפשות - צ"ל ספק סכנת נפשות ור"ל דאפילו אומרים רק שמא יכבד עליו החולי ויסתכן נמי שרי וזהו שסיים הרמ"א וע"ל סימן תרי"ח דכן מבואר שם לענין אכילת יוה"כ וה"ה כאן:

ג. רבינו בחיי, דברים ל:יב

ובמדרש: **(עירובין נה א)** לא בשמים היא, לא תמצא בגסי הרוח, ולא מעבר לים היא, לא תמצא לא בסחרנין ולא בתגרין, שמואל אמר אין התורה מצויה לא באסטרוולוגין ולא באצטגנינין, שנאמר: לא בשמים היא, אין התורה מצויה אלא במי שמתעסק במלאכת שמים. אמרו לו לשמואל: והלא אסטרוולוגוס אתה, אמר להם: מימי לא הסתכלתי בחכמה זו אלא בשעה שהייתי נפנה לבית המים, עד כאן. ועל חכמות אלו היה מזהיר ישעיה לישאל ואמר להן: **(ישעיה נה, ב)** "למה תשקלו כסף בלוא לחם ויגיעכם בלוא לשבעה," יאמר להם: אתם שוקלים כסף ומפזרים ממון לקנות חכמות שאינן לחם ואין הנפש נזונית בהן, או למה אתם יגיעים ומאבדים כוחכם ומכלים ימיכם בדברים שלא תשבע נפשכם מהם, שמעו שמוע אלי ואכלו טוב, היא התורה הנקראת "לקח טוב", כי זהו הלחם האמתי ושיהיה לכם לשבעה, וכן: תתענג בדשן נפשכם, כלומר בלחם הזה תתענג נפשכם בזיו העליון כמו שהגוף מתענג בדשן, וכן אמר דוד על תענוג הנפש: **(תהלים סג, ו)** "כמו חלב ודשן תשבע נפשי." ומכאן שאין להתעסק בשאר החכמות אלא בעיקר שהיא תורתנו. צא ולמד משמואל שלא היה מתעסק בהם אלא במקום האסור לדבר שם דברי תורה, והוא מקום בלתי טהור, וכן אמרו רז"ל: **(מנחות צט ב)** צא ובקש שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמד חכמת יונית. והטעם מפני שמתוך עסק שאר החכמות יבא האדם לפעמים בדת לידי נטיה מדרך האמת, כי אין לך שום חכמה בעולם שאין בה פסולת וסיג, כי לכך נמשלות החכמות כלן לכסף, כי הכסף ברוב יש בו סיגים ואינו כסף צרוף, אבל תורתנו כסף שאין בו סיג כלל, ולכך נמשלת לכסף צרוף, הוא שכתוב: **(תהלים יב, ז)** "כסף צרוף בעליל לארץ מזוקק שבעתים:"

ד. שולחן ערוך אורח חיים סימן שכח סעיף ז

חולה שנפל מחמת חליו למשכב ואין בו סכנה, הגה: או שיש לו מיחוש שמצטער וחלה ממנו כל גופו שאז אע"פ שהולך כנפל למשכב דמי (המגיד פ"ב), אומרים לא"י לעשות לו רפואה אבל אין מחללין עליו את השבת באיסור דאורייתא

ה. משנה ברורה סימן שכח ס"ק מז

לעשות לו רפואה - אפילו במלאכה דאורייתא וה"ה שאר צרכיו כגון לאפות ולבשל וכיוצא באלו אם צריך לכך:

ו. רמ"א אורח חיים סימן תרנו:א

ומי שאין לו אתרוג, או שאר מצוה עוברת, א"צ לבזבז עליה הון רב, וכמו שאמרו: המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, אפילו מצוה עוברת (הרא"ש ורבינו ירוחם נ"י ח"ב); ודוקא מצות עשה, אבל לא תעשה יתן כל ממונו קודם שיעבור (הרשב"א וראב"ד)

ז. מגן אברהם סימן תרנו ס"ק ז

ז מצוה עוברת - וכתב רי"ו דמ"מ חייב להוציא עישור נכסיו לזה ולא ידעתי מנין לו (ב"י)... וכתב ביש"ש דמי שחייב נדחקים א"צ להוסיף שלישי ואפשר דאפ"ל המצו' עצמה א"צ לקנות דה"ל לדידי' כהון רב זולת נ"ח וד' כוסות עכ"ל. והנ"י כתב דצריך להוסיף מיגיעו ודוחק חיינו כדי להדר המצוה והיש"ש חולק עליו:

ח. משנה ברורה סימן תרנו ס"ק ז

(ז) הון רב - הגה שלישי מנכסיו מוכח בגמרא בהדיא דאין צריך ליתן עבור מצוה אחת והפוסקים הסכימו דאפילו פחות משליש ג"כ אין צריך ליתן וסמכו דינו כמו לענין צדקה שאמרו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יעני ויצטרך לבריות וה"ה בזה:

ט. דברות משה ב"ק פט הערה כא, ועי' אגרות משה יו"ד א:קסו